

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 53 від 06.02.2020

**Народному депутату України
Королевській Н. Ю.**

Про виконання рішень
Конституційного Суду України

Шановна Наталіс Юрївно!

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 26.03.2020 № 10647/1/1-20 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 21.02.2020, щодо реалізації норм законів України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні” та „Про пенсійне забезпечення” після прийняття рішень Конституційного Суду України від 22.05.2018 № 5-р/2018, від 17.07.2018 № 6-р/2018, від 18.12.2018 № 12-р/2018, від 04.06.2019 № 2-р/2019.

Щодо Рішення Конституційного Суду України від 22.05.2018 № 5-р/2018 в частині визнання неконституційним скасування дострокового виходу на пенсію за віком

З метою реалізації цього Рішення Мінсоцполітики було розроблено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України проект Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо дострокового виходу на пенсію”. Зазначений проект Закону 07.05.2019 було розглянуто на засіданні Урядового комітету з питань соціальної політики та гуманітарного розвитку. Відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (зі змінами), законопроект було повернуто Мінсоцполітики.

Водночас Мінсоцполітики розроблено та направлено на погодження заінтересованим органам проект Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо дострокового виходу на пенсію”, положення якого

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

5478/0/2-20/54 від 17.04.2020

спрямовано на визначення можливостей дострокового виходу на пенсію. Після погодження проекту акта зацікавленими центральними органами виконавчої влади його буде надіслано на розгляд Уряду.

Щодо Рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 в частині відновлення пільг та компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – Рішення № 6-р)

Відповідно до Рішення № 6-р зміни, внесені Законом України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” від 28.12.2014 № 76-VIII (далі – Закон № 76) (набрав чинності 01.01.2015) до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-XII (далі – Закон № 796), було визнано неконституційними.

Конституційним Судом України у Рішенні № 6-р було встановлено порядок виконання рішення лише в частині визначення редакції статей 53 та 60 Закону № 796. Відповідно, застосуванню підлягає редакція статті 53, що передбачає виплату сім'ям додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячної компенсації за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи повністю незалежно від заробітку, пенсії чи іншого доходу, та редакція статті 60, що передбачає надання особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – постраждалі громадяни), інших пільг та компенсацій, передбачених законодавством України.

Рішенням № 6-р не встановлено порядок і строки виконання щодо інших положень Закону № 796, зміни до яких визнано неконституційними.

Фінансування видатків на соціальне забезпечення постраждалих громадян проводиться в межах коштів, передбачених законами України про Державний бюджет України на відповідні роки за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200).

За орієнтовними підрахунками Мінсоцполітики, для відновлення пільг та компенсацій постраждалим громадянам відповідно до Рішення № 6-р необхідно щорічно передбачати додаткові видатки з державного бюджету в сумі понад 12 млрд гривень.

При підготовці бюджетних запитів до проектів державного бюджету на 2019-й та 2020 роки Мінсоцполітики надавало Мінфіну інформацію щодо обсягу видатків, необхідних для реалізації норм Закону № 796 з урахуванням Рішення № 6-р.

На сьогодні змін до Закону № 796 у зв'язку з Рішенням № 6-р не внесено, тому не виплачуються компенсації дітям, потерпілим від Чорнобильської катастрофи, щомісячна грошова допомога у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення (у тому числі на території зони посиленого радіоекологічного контролю, яку з 01.01.2015 виключено із категорії зон радіоактивного забруднення відповідно до Закону № 76), доплати громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення (окрім доплати громадянам, які працюють на території зони відчуження). Відповідно, регіональними органами

соціального захисту населення інформація щодо можливої кількості отримувачів таких виплат не обліковується.

Водночас зазначаємо, що Мінсоцполітики на підставі даних регіональних органів соціального захисту населення узагальнює інформацію щодо кількості осіб, які мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та осіб, які мають право на пільги, передбачені Законом № 796, у тому числі осіб, віднесених до категорії 4, та потерпілих від Чорнобильської катастрофи дітей. Зазначену інформацію було надано у відповідь на Ваше депутатське звернення від 23.12.2019 № 32/19.

Щодо Рішення Конституційного Суду України від 18.12.2018 № 12-р/2018 в частині відновлення пільг учасникам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей загиблих ветеранів війни на проїзд усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах та на оплату житлово-комунальних послуг незалежно від сукупного доходу сім'ї

Зазначене рішення не містить положень щодо порядку його виконання, тому забезпечення його реалізації потребує внесення змін до чинного законодавства. При цьому відновлення ряду пільг потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України та додаткових фінансових ресурсів для їх покриття, а також ґрунтовного узгодження з усіма заінтересованими сторонами.

Щодо Рішення Конституційного Суду України від 04.06.2019 № 2-р/2019 про визнання неконституційним збільшення загального та спеціального страхового стажу роботи на 5 років, необхідного для призначення пенсії за вислугу років (пільгової пенсії), та встановлення додаткового віку для виходу на пенсію (встановлення віку виходу на пенсію – 55 років, збільшення необхідного стажу з 25 до 30 років – чоловікам та з 20 до 25 років – жінкам)

Зазначене Рішення не містить положення щодо порядку його виконання.

На виконання цього Рішення пенсія за вислугу років призначається без урахування внесених до пенсійного законодавства змін у частині збільшення спеціального та загального стажу залежно від віку. При цьому згідно із Законом України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” в редакції, чинній з 11.10.2017, право на призначення пенсії за вислугу років не передбачено. Пенсія за вислугу років призначається особам, які станом на 11.10.2017 мали вислугу років і стаж, необхідні для призначення такої пенсії.

З повагою

Міністр

 М. Лазебна

